

ЦЕНТЪР ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА

гр. Горна Оряховица, обл. В. Търново, ул. "Мано Тодоров" №5, тел.: 0618/8-47-88,
e-mail: info-300224@edu.mon.bg

Утвърдил: .....
ДИМИТЪР МИХНЕВ
ДИРЕКТОР НА ЦПЛР
ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА
НА 02.05.2023 Г.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЦАТА, ПОДАВАЩИ СИГНАЛИ ИЛИ ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЯВАЩИ ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАРУШЕНИЯ И ЗА ПОСЛЕДВАЩИТЕ ДЕЙСТВИЯ ПО ТЯХ НА ЦПЛР – ГРАД ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Чл. 1. (1) С тези правила се регламентира създаването на канал за вътрешно подаване на сигнали за нарушения и за последващи действия по тях на ЦПЛР – град Горна Оряховица, съгласно изискванията на чл. 11, ал. 1 и чл. 13, ал. 1 от закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

(2) Тези правила се прилагат от лицата в ЦПЛР, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз, които застрашават или увреждат обществения интерес и правото на Европейския съюз, както и редът и условията за подаване и разглеждане на такива сигнали или публично оповестена информация.

Чл. 2. Тези правила осигуряват защита на лицата от ЦПЛР – гр. Горна Оряховица, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз, станала им известна при или по повод изпълнение на трудовите им задължения или в друг работен контекст. Вътрешните правила имат за цел:

- да информират сигнализиращите лица за възможностите, с които разполагат, когато подават сигнали за незаконна и/или неетична дейност, злоупотреби и/или целоялни практики и всякаква друга информация и сигнали за нарушения в Образователната институция.

- да насърчат всички лица да се чувстват уверени, спокойни и защитени да изразят своите съмнения за нарушения на възможно най-ранен етап с цел предприемане на своевременни действия от страна на Образователната институция;

- да се осигури възможност на сигнализиращите лица да получат обратна връзка по подадения от тях сигнал и предприетите действия по него;

- да се уверят сигнализиращите лица и лицата, които им помагат в процеса на подаване на сигнал или са свързани със сигнализиращото лице и се опасават, че могат да бъдат подложени на репресивни ответни действия поради сигнализирането, че ще бъдат защитени от всякакви възможни репресии, заплахи, тормоз и други действия по отмъщение, ако са направили разкриването на нарушенията добросъвестно и с цел

защита на обществения интерес.

Чл. 3. 1. Образователната институция се явява и **АДМИНИСТРАТОР** на лични данни по смисъла на Общия регламент относно защитата на личните данни по отношение данните на сигнализиращите лица, както и на данните на засегнатите лица от сигналите, за което съответните лица – субекти на лични данни са уведомяни с Известие за поверителност.

Чл. 3. 2. Образователната институция се явява **РАБОТОДАТЕЛ** по смисъла на Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН), както и посочените в приложението към закона актове на Европейския съюз - "**Работодател**" е всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, както и всяко друго организационно и икономически обособено образувание (предприятие, учреждение, организация, кооперация, стопанство, заведение, домакинство, дружество и други подобни), което самостоятелно наема работници или служители по трудово и служебно правоотношение, включително за извършване на надомна работа и работа от разстояние и за изпращане за изпълнение на работа в предприятие - ползвател. "**Предприятие**" е всяко физическо лице, юридическо лице или гражданско дружество, което извършва стопанска дейност, независимо от собствеността, правната и организационната си форма.

Приложно поле

Чл. 4. (1) Тези правила се прилагат по отношение на сигнали или публично оповестяване на информация за:

1. нарушения на българското законодателство или на посочените в приложението към закона актове на Европейския съюз в областта на:

- а) обществените поръчки;
- б) финансовите услуги, продукти и пазари и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма;
- в) безопасността и съответствието на продуктите;
- г) безопасността на транспорта;
- д) опазването на околната среда;
- е) радиационната защита и ядрената безопасност;
- ж) безопасността на храните и фуражите, здравето на животните и хуманното отношение към тях;

з) общественото здраве;

и) защитата на потребителите;

к) защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни;

л) сигурността на мрежите и информационните системи;

2. нарушения, които засягат финансовите интереси на Европейския съюз по смисъла на чл. 325 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

3. нарушения на правилата на вътрешния пазар по смисъла на чл. 26, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително правилата на Европейския съюз и българското законодателство относно конкуренцията и държавните помощи;

4. нарушения, свързани с трансгранични данъчни схеми, чиято цел е да се получи данъчно предимство, което противоречи на предмета или на целта на приложимото право в областта на корпоративното данъчно облагане;

5. извършено престъпление от общ характер, за което лице от ЦПДР е узнало във връзка с извършване на своята работа или при изпълнение на служебните си задължения.

(2) Тези правила се прилагат и по отношение на сигнали или публично оповестяване на информация за нарушения на българското законодателство в областта на:

1. правилата за заплащане на дължими публични държавни и общински вземания;
2. трудовото законодателство;

Чл. 5. Сигнали могат да подават служители, изпълнители и лица, на които е станала известна незаконна дейност, в нарушение на българското законодателство или на актове на Европейския съюз, извършени от Образователната институция, негови служители, свързани лица и т.н.

Чл. 6. 1. **Сигнализиращо лице** е физическо лице, което подава сигнал или публично оповестява информация за нарушение, станало му известно в качеството му на:

1. работник, служител, държавен служител или друго лице, което полага наеман труд, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансирането;
2. лице, което полага труд без трудово правоотношение и/или упражнява свободна професия и/или занаятчийска дейност;
3. доброволец или стажант;
4. лице, което работи за физическо или юридическо лице, негови подизпълнители или доставчици;
5. кандидат за работа, участвал в конкурс или друга форма на подбор за постъпване на работа и получил в това качество информация за нарушение;
6. работник или служител, когато информацията е получена в рамките на трудово или служебно правоотношение, което е прекратено към момента на подаване на сигнала или на публичното оповестяване.

Чл. 6. 2. Понятието "сигнализиращо лице" следва да се тълкува разширително, като се насърчава подаването на сигнали при всякакви подозрения. Образователната институция ще направи проверка и ако няма основание за разследване, сигнализиращото лице няма да носи отговорност за подаването на сигнала, респективно неговата самоличност няма да бъде разкривана. Ако по някаква причина, данните на засегнатите лица, бъдат разпространени, без да е налице законово основание за това, засегнатите лица имат право на вреди по общия ред към образователната институция.

Чл. 6. 3. Сигнализиращи лица са както работници, служители или други лица, които полагат наеман труд в Образователната институция, независимо от характера на работата или от начина на заплащането, включително бивши служители, чието трудово правоотношение е прекратено към момента на подаване на сигнала, така и кандидати за работа, изпълнители по граждански договори или други лица, които полагат труд без трудово правоотношение, стажанти, доброволци, доставчици.

Чл. 6. 4. Сигнализиращо лице може да бъде и всяко лице, което подава сигнал за нарушение, станало му известно в работен контекст. „**Работен контекст**“ са настоящи или минали работни дейности в публичния или в частния сектор, чрез които, независимо от тяхното естество, лицата получават информация за нарушения и в рамките на които тези лица могат да бъдат подложени на репресивни ответни действия, ако подадат такава информация.

Чл. 6. 5. Защита се предоставя и на лица, свързани със сигнализиращото лице, като колеги или роднини без ограничение в степените.

Чл. 7. (1) Канала за вътрешно подаване на сигнал за нарушения, отговаря на следните изисквания:

1. управлява се по начин, който гарантира пълнотата, целостта и поверителността на информацията и възпрепятства достъпа на неоправомощени лица до тази информация;
2. дава възможност за съхранение на записана на траен носител информация за нуждите на проверката по сигнала и за по-нататъшни разследвания.

Чл. 8. Вътрешните правила не се прилагат за сигнали, за които има съответния специален ред за защита или не отговарят на изискванията на закона, както и за сигнали, отнасящи се до нарушения, извършени преди повече от две години.

Чл. 9. Сигнализиращите лица могат да подадат сигнал, както за минали, така и за настоящи и вероятни бъдещи практики и нарушения.

Чл. 10. Сигнализиращите лица могат да подадат сигнал директно и до други органи.

Чл. 11. Не се изисква сигналът да бъде подкрепен с доказателства. Образователната институция е задължена чрез служители, отговарящи за разглеждането на сигнали, да извърши съответните проверки и при необходимост да се свърже със сигнализиращото лице за представяне на доказателства.

Чл. 12. Ако служителят на Образователната институция има подозрение или съмнение дали за дадено действие трябва да бъде подаден сигнал, той има възможност да обсъди въпроса с някое от лицата на ръководна позиция, на което може да се има доверие и което не е замесено по никакъв начин в случая, след което да прецени дали да депозира сигнала. Разбира се, горното не е задължително изискване, а се препоръчва с цел избягване на подаването на сигнали за маловажни случаи, нямачи общо със Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

Чл. 13. Препоръчително е сигнализиращият да следва вътрешното си убеждение и ако е убеден, че сигналът му е свързан с нарушения, препоръчително е да бъде подаден.

Чл. 14. Препоръчително е сигнализиращото лице да не споделя каквато и да е информация за възможни подозрения с никого, замесен в случая, или трети лица, различни от лицата, от което се търси поверителен съвет.

Чл. 15. Всеки, който сигнализира за въпрос, попадащ извън обхвата на законодателството за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, ще бъде уведомен с мотивиран отказ за разследване и проверка, без неоправдано забавяне. Всяко лице, от което е бил поискан предварителен съвет е длъжно да пази в тайна проведените разговори.

Подаване на сигнал

Чл. 16. (1) В ЦПЛР – гр. Горна Оряховица сигнали се подават до г-жа Грета Маринова – ЗАС в ЦПЛР, която е определена за служител, отговарящ за разглеждането на сигнали, писмено, включително чрез електронна поща, или устно. Устното подаване на сигнал може да се осъществи по телефона, по други системи за гласови съобщения, а по искане на сигнализиращото лице – чрез лична среща в уговорен между страните подходящ срок.

(2) За регистрирането на сигнали се използват формуляри по образец, утвърден от националния орган за външно подаване на сигнали, който съдържа най-малко следните данни:

1. трите имена, адрес и телефон на подателя, както и електронен адрес, ако има такъв;
2. имената на лицето, срещу което се подава сигналът, и неговата месторабота, ако сигналът се подава срещу конкретни лица и те са известни;
3. конкретни данни за нарушение или за реална опасност такова да бъде извършено, място и период на извършване на нарушението, ако такова е извършено, описание на деянието или обстановката и други обстоятелства, доколкото такива са известни на сигнализиращото лице;
4. дата на подаване на сигнала;
5. подпис, електронен подпис или друга идентификация на подателя.

(3) Писменият сигнал се подава от подателя чрез попълване на формуляр по ал. 2. Устният сигнал се документира чрез попълване на формуляр от служителя, отговарящ за разглеждането на сигнали, който предлага на подаващия сигнала да го подпише при желание от негова страна.

(4) Към сигнала могат да се приложат всякакъв вид източници на информация, подкрепящи изложените в него твърдения, и/или позоваване на документи, в т. ч. посочване

на данни за лица, които биха могли да потвърдят съобщените данни или да предоставят допълнителна информация.

(5) Ако сигналът не отговаря на изискванията по ал. 1, на сигнализиращото лице се изпраща съобщение за отстраняване на допуснатите нередовности в 7-дневен срок от получаване на сигнала. Ако нередовностите не бъдат отстранени в този срок, сигналът заедно с приложенията към него се връща на сигнализиращото лице.

(6) Всеки сигнал се проверява по отношение на неговата достоверност. Сигнали, които съдържат очевидно неверни или заблуждаващи твърдения за факти, се връщат с указание към подателя за поправка на твърденията и за отговорността, която той носи за набездаване.

Работа със сигналите. Вътрешна проверка

Чл. 17. Г-жа Грета Маринова е длъжна да:

1. получи сигналите и потвърди получаването им в срок от 7 дни след получаването;
2. гарантира, че самоличността на сигнализиращото лице и на всяко друго лице, посочено в сигнала, ще бъде надлежно защитена и предприеме нужните мерки за ограничаване на достъпа до сигнала на неоправомощени лица;
3. поддържа връзка със сигнализиращото лице, като при необходимост изисква допълнителни сведения от него и от трети лица;
4. предоставя обратна информация на подателя на сигнала за предприетите действия в срок не по-дълъг от три месеца след потвърждаването на получаването на сигнала;
5. предоставят на лицата, желаещи да подадат сигнал, ясна и лесно достъпна информация за процедурите за външно подаване на сигнали към компетентния национален орган, а когато е уместно – към институциите, органите, службите и агенциите на Европейския съюз;
6. документира устни сигнали;
7. поддържа регистър на подадените сигнали;
8. изслуша лицето, срещу което е подаден сигналът, или да приеме писмените му обяснения и да събере и оценява посочените от него доказателства;
9. предоставя на засегнатото лице всички събрани доказателства и да му предоставят възможност да направи възражение по тях в 7-дневен срок, при спазване на защитата на сигнализиращото лице;
10. предоставя възможност на засегнатото лице да представи и посочи нови доказателства, които да бъдат събрани в хода на проверката;
11. в случай че изнесените в сигнала факти бъдат потвърдени:
  - а) организира предприемането на последващи действия във връзка със сигнала, като за целта могат да изискват съдействието на други лица от ЦПЛР;
  - б) предлага на директора на ЦПЛР предприемане на конкретни мерки с цел преустановяване или предотвратяване на нарушението в случаите, когато такова е констатирано или има реална опасност за предстоящото му извършване;
  - в) насочва сигнализиращото лице към компетентните органи, когато се засягат неговите права;
  - г) препраща сигнала на органа за външно подаване на сигнали при необходимост от предприемане на действия от негова страна, като за препращането сигнализиращото лице се уведомява предварително; в случай че сигналът е подаден срещу работодателя на сигнализиращото лице, г-жа Грета Маринова, насочва лицето към едновременно сигнализиране на органа за външно подаване на сигнали.

Последващи действия

Чл. 18. (1) Директорът на ЦПЛР – гр. Горна Оряховица:

1. въз основа на постъпилния сигнал и на предложенията на служителя, отговарящ за разглеждането на сигнала по чл. 6, т. 11, буква „б“, предприема действия в рамките на

своята компетентност за преустановяване на нарушението или за предотвратяването му, ако то не е започнало;

2. приоритизира разглеждането на постъпилите множество сигнали за по-тежки нарушения;

3. прекратява проверката:

а) когато нарушението, за което е подаден сигналът, е маловажен случай и не налага предприемането на допълнителни последващи действия; приключването не засяга други задължения или приложими процедури във връзка с нарушението, за което е подаден сигнал, нито защитата по отношение на вътрешното или външното подаване на сигнали;

б) по повтарящ се сигнал, който не съдържа нова информация от съществено значение за нарушение, по отношение на което вече има приключила проверка, освен ако нови правни или фактически обстоятелства не дават основание за предприемането на последващи действия;

в) когато се установят данни за извършено престъпление; сигналът и материалите към него се изпращат незабавно на прокуратурата;

4. изготвя индивидуален доклад, в който описва накратко информацията от сигнала, предприетите действия, окончателните резултати от проверката по сигнала, които заедно с мотивите съобщава на подалия сигнала служител от ЦПЛР и на засегнатото лице при спазване на задължението за тяхната защита.

(2) В случаите, когато проверката е прекратена на основание ал. 1, т. 3, букви „а“ и „б“, сигнализиращото лице може да подаде сигнал до националния орган за външно подаване на сигнали.

Чл. 19. Образователната институция гарантира, че системата за вътрешно подаване на сигнали отговаря на следните изисквания на закона:

- управлява се по начин, който гарантира пълнотата, целостта и поверителността на информацията и възпрепятства достъпа на неоправомощени лица до тази информация;

- дава възможност за съхранение на записана на траен носител информация за нуждите на проверката по сигнала и за по-нататъшни разследвания.

Чл. 20. Образователната институция чрез Директора си гарантира, че служителите, отговарящи за разглеждането на сигналите и всички други лица, имащи достъп до сигналите, са ограничен брой, обучени са специално за тази цел и са поели всички законови ангажименти да пазят поверителността на данните и конфиденциалността на случая, до който са станали свидетели.

Чл. 21. Липсата, засегнати от сигнала, имат право на справедливо отношение по време на вътрешната проверка. Това включва безпристрастна и обективна оценка на съответните факти, забрана за дискриминация и защита на личните данни, както е предвидено в приложимите правни разпоредби.

Чл. 22. Информацията от проверката ще се съхранява най-малко две години от датата на получаване. Данните се съхраняват в криптиран вид, взети са всички необходими най-строги технически и организационни мерки за защита на сигналите.

Чл. 23. Ако сигнализиращо лице почувства, в който и да е момент от разследването, че е обект на ответни мерки, в резултат на своя сигнал, то трябва да уведоми отговорния служител при първа възможност.

Чл. 24. Лицето може да уведоми директно и други публични органи и организации, ако се почувства несигурно от разследването.

Чл. 25. Заключениеята от вътрешната проверка се описват във файл, който се пази в архив на образователната институция. Заключениеята се анонимизират, освен ако е необходимо, с оглед разследването, да бъдат предадени на съответните органи с разкрита самоличност. В случаите, когато това не е било необходимо, самоличността остава анонимизирана или криптирана.

Чл. 26. Сигнализиращото лице ще бъде уведомено за заключението от вътрешната проверка в 30-дневен срок от получаване на сигнала. Този срок може да бъде удължен при сложни случаи до 30 дни, но не повече от два пъти. Сигнализиращото лице ще бъде уведомявано за всяко удължаване на срока за уведомяване.

Регистър на сигналите

Чл. 27. (1) ЦПЛР – гр Горна Оряховица създава и поддържа регистър на сигналите за нарушения, който не е публичен.

(2) Регистърът съдържа информация за:

1. лицето, което е приело сигнала;
2. датата на подаване на сигнала;
3. засегнатото лице, ако такава информация се съдържа в сигнала;
4. обобщени данни за твърдяното нарушение, като място и период на извършване на нарушението, описание на деянието и други обстоятелства, при които е било извършено;
5. връзката на подадения сигнал с други сигнали след установяването ѝ в процеса на обработване на сигнала;

6. информация, която е предоставена като обратна връзка на лицето, подало сигнала, и датата на предоставянето ѝ;

7. предприетите последващи действия;

8. резултатите от проверката по сигнала;

9. периода на съхраняване на сигнала.

(3) Информацията, вписана в регистъра, се съхранява по начин, който гарантира нейната поверителност и сигурност.

(4) Редът за воденето на регистъра се определя с акт на ЦПЛР, в изпълнение на наредбата на националния орган за външно подаване на сигнали.

(5) Г-жа Грета Маринова е длъжна да подаваа регулярно необходимата статистическа информация към националния орган за външно подаване на сигнали по установения от него ред, включително при наличие на техническа възможност чрез установяване на пряка връзка между регистъра на ЦПЛР и регистъра, воден от националния орган за външно подаване на сигнали.

Чл. 28. Сигнали за нарушения могат да бъдат подавани и до националния орган за външно подаване на сигнали – Комисия за защита на личните данни, или до съответните публични органи, в зависимост от съдържанието на сигнала или информацията.

Задължение за поверителност

Чл. 29. (1) ЦПЛР – гр. Горна Оряховица предприема съответни мерки за защита на информацията, свързана с подадените сигнали за нарушения, и за защита на самоличността на сигнализиращите лица, като осигуряват достъп до информацията единствено на служителите, на които тези данни са необходими за изпълняване на служебните им задължения.

(2) Предаването на данни и позоваването на обстоятелства от ЦПЛР, не може да разкрива пряко или косвено самоличността на сигнализиращото лице, както и да създава предположение за неговата самоличност.

(3) Алинеи 1 и 2 се прилагат и за защита на самоличността на засегнатите лица.

(4) Разкриването на самоличността или информацията по ал. 1 се допуска само при изрично писмено съгласие на сигнализиращото лице.

(5) Независимо от предвиденото в ал. 1 самоличността на сигнализиращото лице и всяка друга информация, от която може пряко или непряко да се узнае неговата самоличност, може да бъде разкрита само когато това е необходимо и пропорционално задължение, наложено от българското законодателство или от правото на Европейския съюз в контекста на разследвания от национални органи или на съдебни производства, включително с оглед на гарантиране правото на защита на засегнатото лице.

(6) В случаите по ал. 5, преди разкриването на самоличността или на информацията по ал. 1, директорът на ЦШПР уведомява сигнализиращото лице за необходимостта от разкриването им. Уведомлението е писмено и се мотивира. Сигнализиращото лице не се уведомява, когато с това се застрашава разследването или съдебното производство.

(7) Г-жа Грета Маринова, когато получи информация за нарушение, което включва търговски тайни, е длъжна да не използва или разкрива търговски тайни за целите, които надхвърлят необходимото за предприемане на последващи действия.

Обработване на лични данни

Чл. 30. (1) Всяко обработване на лични данни, извършено по силата на тези правила, включително обмен или предаване на лични данни от компетентните органи, се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Директива (ЕС) 2016/680, а когато в предаването участват институции, органи, служби или агенции на Европейския съюз – в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725, както и със Закона за защита на личните данни.

(2) Не се събират лични данни, които явно не са от значение за разглеждане на конкретния сигнал, а ако бъдат случайно събрани, се заличават.

Чл. 31. (1) Забранява се всяка форма на ответни действия спрямо лицата, подали сигнал или публично оповестили информация за нарушение, имащи характера на репресия и поставящи ги в неблагоприятно положение, както и заплахи или опити за такива действия, включително под формата на:

1. временно отстраняване, уволнение или прилагане на друго основание за прекратяване на правоотношението, по което лице полага наеман труд;

2. понижаване в длъжност или забавяне на повишение в длъжност;

3. изменение на мястото или характера на работата, продължителността на работното време или намаляване на възнаграждението;

4. отказ за осигуряване на обучение за поддържане и повишаване на професионалната квалификация на работника или служителя;

5. отрицателна оценка на работата, включително в препоръка за работа;

6. прилагане на имуществена и/или дисциплинарна отговорност, включително налагане на дисциплинарни наказания;

7. принуда, отхвърляне, заплашване за предприемане на ответни действия или действия, изразени физически, словесно или по друг начин, които имат за цел нахвърляне на достойнството на лицето и създаване на враждебна професионална среда;

8. пряка или непряка дискриминация, неравностойно или неблагоприятно третиране;

9. отнемане на възможност за преминаване от срочен трудов договор на трудов договор за неопределено време, когато работникът или служителят е имал законно право да му бъде предложена постоянна работа;

10. предсрочно прекратяване на срочен трудов договор или отказ за повторно сключване, когато такова е допустимо по закон;

11. вреди, включително за репутацията на лицето, по-специално в социалните мрежи, или финансови загуби, включително загуба на бизнес и загуба на доход;

12. включване в списък, изготвен въз основа на официално или неофициално споразумение, в сектор или в отрасъл, което може да доведе до това лицето да не може да постъпи на работа или да не може да достави стока или услуга в този сектор или отрасъл (черен списък);

13. предсрочно прекратяване или разваляне на договор за доставка на стоки или услуги, когато лицето е доставчик;

14. насочване на лицето към извършване на медицински преглед.

Отговорност за вреди

Чл. 32. В случай на нарушение на забрана по чл. 31 сигнализиращото лице има право на обезщетение за претърпените имуществени и неимуществени вреди.

Чл. 33. Вреди, причинени на сигнализиращото лице във връзка с подадения от него сигнал или публично оповестената информация, се считат за причинени умишлено до доказване на противното.

Задълженията на служителя отговарящ за разглеждането на сигнали по ЗЗЛПСПОИН са описани в Приложение 1, което е неразделна част към настоящите правила.

Настоящите правила са утвърдени със Заповед № РД 07-103 от 02.05.2023 г. на директора на ЦШПР – гр. Горна Оряховица и подлежат на преглед и актуализация при необходимост най-малко веднъж на три години.

Регистърът на сигналите и формулярът за приемане на сигнали, използвани в образователната институция са по модел, утвърден от КЗЛД на 19.04.2023 г.

Определения за някои от използваните термини във вътрешните правила според закона:

1. **"Нарушения"** са действия или бездействия, които са:

а) **незаконосъобразни** и са свързани с българското законодателство или актовете на Европейския съюз в областите, посочени в чл. 3, или

б) **противоречат** на предмета или целта на правилата в актовете на Европейския съюз и областите, посочени в чл. 3 от закона.

2. **"Информация за нарушение"** е информация, включително основателни подозрения, за действителни или потенциални нарушения, които са извършени или е много вероятно да бъдат извършени в организацията, в която работи или е работило сигнализиращото лице, или в друга организация, с която то е или е било в контакт по време на работата си, както и за опити за прикриване на нарушения.

3. **"Засегнато лице"** е физическо или юридическо лице, което се посочва при подаването на сигнала или при публичното оповестяване на информация като лице, на което се приписва нарушението или с което това лице е свързано.

4. **"Обратна информация"** е предоставянето на сигнализиращото лице на информация за действието, което е предвидено или е вече предприето като последващо действие, както и за основанията за въпросното последващо действие.

5. **"Отхвърляне"** е действие или бездействие с цел изолиране на лицето, подало сигнал или публично оповестило информация за нарушение от професионалната среда.

6. **"Лица, свързани със сигнализиращото лице"** са трети лица, които могат да бъдат подложени на репресивни ответни действия в работен контекст, като колеги или роднини без ограничение в степените.

7. **"Повторно"** е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение.

8. **"Ответни действия"** са всяко пряко или непряко действие или бездействие, което настъпва в работен контекст, предизвикано е от вътрешно или външно подаване на сигнал или от публично оповестяване, и което причинява или може да причини неблагоприятни последици, увреждащи сигнализиращото лице.

9. **"Последващи действия"** са всяко действие, предприето от лицето, приемащо сигнал, или от компетентен орган с цел оценка на точността на представените в сигнала твърдения и по целесъобразност с цел третиране на сигнализираното нарушение, включително чрез действия като вътрешна анкета, разследване, наказателно преследване, действия за обезпечаване на средства или приключване на процедурата.

10. **"Достатъчно данни"** са данни, от които може да се направи основателно предположение за извършено нарушение, което попада в приложното поле на този закон.
11. **"Очевидно маловажно нарушение"** е налице, когато извършеното нарушение разкрива явно незначителна степен на обществена опасност с оглед на липсата или незначителността на вредните последици.
12. **"Тежко нарушение"** е налице, когато извършеното нарушение оказва или би могло да окаже значително и трайно във времето отрицателно въздействие върху обществения интерес.
13. **"Вътрешно подаване на сигнал"** е устно или писмено съобщаване на информация за нарушения в рамките на дален правен субект в частния или публичния сектор.
14. **"Външно подаване на сигнал"** е устно или писмено съобщаване на информация за нарушения на компетентните органи.
15. **"Траен носител"** е всеки носител на информация, даващ възможност на задължените субекти по чл. 12, ал. 1 от закона да съхранява информация, който позволява лесното и използване в бъдеще за период, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява непромененото възпроизвеждане на съхранената информация.
16. **"Неприкосновеност на личния живот"** е всяко вмешателство в личното пространство по смисъла на Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ, L 201/37 от 31 юли 2002 г.).

Задължения на служителя отговарящ за разглеждането на сигнали по ЗЗЛПСПОИН

1. Компетенции и квалификация:

1.1. Да познава изискванията на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения и на Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ, L 305/17 от 26 ноември 2019 г.), изменена с Регламент (ЕС) 2020/1503 на Европейския парламент и на Съвета от 7 октомври 2020 г. относно европейските доставчици на услуги за колективно финансиране на предприятията и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 и на Директива (ЕС) 2019/1937 (ОВ, L 347/1, 20 октомври 2020 г.)

1.2. Да е запознат с насоките и методическите указания на националния орган за външно подаване на сигнали – КЗЛД;

1.3. Да е преминал обучение пред КЗЛД относно приемането, регистрирането и разглеждането на сигнали, както и относно воденето на регистъра за сигнали

1.4. Да познава изискванията на българското и европейското законодателство в областта на защитата на лични данни, основно Регламент (ЕС) 2016/679

1.5. Да не се намира в конфликт на интереси за всеки разглеждан случай

1.6. Да работи в координация с независими финансови, правни и оперативни експерти за всеки разглеждан случай

1.7. Може да бъде Длъжностно лице по защита на личните данни

2. Основни задължения по процедурата за вътрешно подаване на сигнали:

2.1. Да приема и разглежда всички сигнали за нарушения, подадени чрез канала за вътрешно подаване на сигнали в писмена или устна форма или по електронната поща, да планира и провежда разследването по сигнала с помощта на всички останали засегнати звена

2.2. След подаването на сигнал, да направи първоначална преценка дали:

- сигналът отговаря на изискванията на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения и на вътрешната политика на предприятието за вътрешно подаване на сигнали;

- информацията в сигнала за нарушения попада в някоя от областите по чл. 3 от Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения;

- сигналът е подаден по надлежния ред;

- сигналът не е анонимен;

- сигналът следва да бъде препратен към националния орган за външно подаване на сигнали (КЗЛД).

2.3. Ако сигналът отговаря на изискванията на закона и се изисква официално разследване, да определи подходящия начин на провеждане на разследване,

- да потвърди получаването на сигнала в срок от 7 дни след получаването;

- да гарантира, че самоличността на сигнализиращото лице и на всяко друго лице, посочено в сигнала, ще бъде надлежно защитена, като предприема нужните мерки за ограничаване на достъпа до сигнала на неоправомощени лица;

- да поддържа връзка със сигнализиращото лице, като при необходимост изисква допълнителни сведения от него и от трети лица;

- да предостави обратна информация на подателя на сигнала за предприетите действия в срок не по-дълъг от три месеца след потвърждаването на получаването на сигнала;

- да предостави на лицата, желаещи да подадат сигнал, ясна и лесно достъпна информация за процедурите за външно подаване на сигнали към компетентния национален орган, а когато е уместно - към институциите, органите, службите и агенциите на Европейския съюз;

- да документира устни сигнали;

- да поддържа регистър на подадените сигнали;

- да изслуша лицето, срещу което е подаден сигналът, или да приеме писмените му обяснения и да събере и оцени посочените от него доказателства;

- да предостави на засегнатото лице всички събрани доказателства, като му укаже възможност да направи възражение по тях в 7-дневен срок, при спазване на защитата на сигнализиращото лице;

- да предостави възможност на засегнатото лице да представи и посочи нови доказателства, които да бъдат събрани в хода на проверката;

2.4. В случай че изнесените в сигнала факти бъдат потвърдени служителят следва:

- да организира предприемането на последващи действия във връзка със сигнала, като за целта могат да изисква съдействието на други лица или звена в структурата на предприятието или външна професионална помощ (включително адвокати, счетоводители, съдебни анализатори или оперативни експерти);

- да предлага предприемане на конкретни мерки с цел преустановяване или предотвратяване на нарушението в случаите, когато такова е констатирано или има реална опасност за предстоящото му извършване;

- да насочва сигнализиращото лице към компетентните органи, когато се засягат неговите права;

- да препрати сигнала на органа за външно подаване на сигнали при необходимост от предприемане на действия от негова страна, като за препращането сигнализиращото лице се уведомява предварително; в случай че сигналът е подаден срещу работодателя на сигнализиращото лице, служителят, отговарящ за разглеждането на сигнала, насочва лицето към едновременно сигнализиране на органа за външно подаване на сигнали;

2.5. Да подава регулярно необходимата статистическа информация към националния орган за външно подаване на сигнали по установения от него ред, включително при наличие на техническа възможност чрез установяване на пряка връзка между регистъра на задълженото лице и регистъра, воден от националния орган за външно подаване на сигнали.

2.6. Да познава системите за сигурност и защита на личните данни, да следи за ограниченията за достъп до информацията;

2.7. Да следи за сроковете за съхранение на информацията, представляваща лични данни;

2.8. Да следи дали данните на сигнализиращото лице са надлежно защитени, вкл. криптиране/анонимизиране/

3. Задължение за конфиденциалност:

Служителят няма право по никакъв начин да разкрива самоличността на сигнализиращото лице, освен ако:

- лицето, което подало сигнала, е дал изрично съгласие;

- разкриването се изисква от закона;

- информацията е разкрита в изпълнение на необходимо и пропорционално задължение, наложено от българското законодателство или от правото на Европейския съюз в контекста на разследвания от национални органи или на съдебни производства, включително с оглед на гарантиране правото на защита на засегнатото лице;

**ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДАВАНЕ НА СЪГЛАСИЕ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА
САМОЛИЧНОСТ**

Долуподписаният .....
....., роден на .....година,

На основание чл. 31, ал. 4 от Закона за защита на лицата, подаващи информация или публично оповестяващи информация за нарушения

ДЕКЛАРИРАМ

Във връзка с подаден от мен сигнал вх. №. .... /.....
по Закона за защита на лицата, подаващи информация или публично оповестяващи информация за нарушения

Давам своето изрично и недвусмислено съгласие работодателят ЦПЛР – гр. Горна Оряховица, представляван от Директора или упълномощено от него лице, да разкрие самоличността ми пред своите служители във връзка с извършване на проверка по повод подадения сигнал за извършване на нарушения.

Декларирам, че давам своето съгласие свободно и информирано.

Дата: .....

Декларатор:.....

Директор:.....

(Д. Михнев)

